

01
2020

letnik XI

brezplačnik Muzeja novejšje zgodovine Celje
in Pokrajinskega muzeja Celje
ISSN 1855-8631

CELJSKE MUZEJSKE NOVICE

Foto: Nataša Žmaher

Občasna razstava Pokrajinskega muzeja Celje, razstavišče Stara grofija, do oktobra 2020

Oblikovanje: Žiga Valentič

Za domovino z rockom naprej

Jugo rock: slovensko-srbske paralele. Razstava, ki bo odgovorila na ključno vprašanje rockerske filozofije. Je bog res 8. dan ustvaril rock?

>>3, 6

Foto: Arhiv PMC

Emil Oražem

Pogovor z Emilom Oražmom, restavratorjem, konservatorjem in preparatorjem v Pokrajinskem muzeju Celje.

>> 5

Foto: Arhiv PMC

Anton Perko

V PMC bomo junija z razstavo počastili spomin na Antona Perka, ki je ob različnih službah za cesarski dvor tudi risal in slikal.

>> 3

Kultura v času virusa

dr. Tonček
Kregar, direktor
Muzeja novejšje
zgodovine
Celje

Foto: Miha Vidrih

Naslednje besede, kljub delovnemu dnevu, pišem od doma. Ob zavedanju, da gre zares in da je vsakršno dodatno ogrožanje zdravja tako obiskovalcev kot zaposlenih skrajno neodgovorno, je naš muzej svoja vrata zaprl, še preden smo od nadrejenih dobili jasna navodila. In, kot se je izkazalo, smo ravnali prav. Konec koncev se nahajamo v razmerah, ko se moramo vsi potrpežljivo osredotočiti na najpomembnejše, in v tem trenutku naša dejavnost ni tako vitalnega pomena, da ne bi mogla počakati. »Klasično« kulturo pa naj do takrat nadomesti kultura razuma, srčna kultura strpnosti in solidarnosti do soljudi, zlasti tistih najbolj ogroženih, ter kultura spoštljivosti in hvaležnosti do najbolj izpostavljenih v zdravstvu in oskrbi oz. vseh tistih, ki nimajo tega privilegija, da bi, kot mi, ostajali razmeroma na varnem. Tudi na kulturo optimizma ne gre pozabiti, saj nas zgodovina uči, da vsaka, še tako slaba reč, enkrat mine.

Upanje, da bo epidemija izzvenela čim hitreje in ob čim manj žrtvah, pa seveda ne pomeni, da se ne zavedamo njenih posledic, ki bodo gotovo trajnejše od boleznih same in jih bomo čutili vsi. Tako v gospodarstvu kot posledično v ostalih družbenih podsistemi, npr. kulturi. Zato obstaja realna bojazen, da vsega načrtovanega programa tudi v našem muzeju ne bo mogoče realizirati. A najslabše bi bilo že vnaprej dvigniti roke in se predati malodušju. Nasprotno, izredne razmere je mogoče izkoristiti tudi za razmišljanje izven utečenih okvirov ter večjo iznajdljivost, prilagodljivost in kreativnost. V času normalizacije, ki bo slej ko prej nastopila, bo kultura namreč še pomembnejša, kot je bila doslej. Kot že velikokrat v preteklosti bo tudi po tej prelomnici okrepila vlogo veziva družbe in zdravila za celjenje njenih ran.

VEČ KOT BARVE

**Čudoviti pisani svet
barv doživite na novi
interaktivni razstavi Več
kot barve. Obarvajte
si življenje z obiskom
Hermanovega brloga!
11. marec –
31. december 2020**

Otroški muzej Hermanov brlog

mnzr
muzej novejšje zgodovine | celje

mnzr
muzej novejšje zgodovine | celje

Muzej novejšje zgodovine Celje,
Prešernova ulica 17, Celje
Stalna razstava **Živeti v Celju**, **Otroški muzej
Hermanov brlog**, **Zobozdravstvena zbirka
Fotoatelje in galerija Pelikan**, Razlagova ulica 5, Celje
Odperto: torek–petek od 9.00 do 17.00 (Fotoatelje in
galerija Pelikan do 13.00), sobota od 9.00 do 13.00,
nedelja in prazniki od 14.00 do 18.00 (Fotoatelje in
galerija Pelikan po predhodni najavi vsaj 48 ur prej)
Zaprto: ob ponedeljkih, 1. in 2. januar, velikonočna
nedelja, 1. in 2. maj, 1. november, 25. in 31. december
Stari pisar, Prešernova ulica 20, Celje
Klobučarska delavnica, Glavni trg 17, Celje
(oboje: ogled po predhodni najavi)
Občasne razstave: **Več kot barve** (Otroški muzej),
Za domovino z rockom naprej (Galerija), **Fotohiša
Pelikan 1899-1919-2019** (Fotohiša Pelikan), **Obrazi**
(Fotoatelje Pelikan)

www.muzej-nz-ce.si

Razstavišče Stara grofija, Muzejski trg 1, Celje
Stalne razstave: **Kulturnozgodovinska razstava, Od
gotike do historicizma po korakih** (prilagojeno za
osebe z okvaro vida), **Alma M. Karlin Poti, Lapidarij**
(trenutno zaprto)
Občasne razstave: **Azija me je povsem uročila** (do
maja 2020), **Čast in slava – Odlikovanja, medalje,
znaki in značke iz zbirk Pokrajinskega muzeja Celje**
(do oktobra 2020)
Razstavišče Knežji dvorec, Trg Celjskih knezov 8, Celje
Stalni razstavi: **Celeia – mesto pod mestom, Grofje
Celjski, Od šivanke do zvezd** (prazgodovinski del
stalne arheološke razstave)
Občasne razstave: **Vitriji Aleksandra Sušnika, Prof.
dr. Srečko Brodar, pionir slovenskega paleolitika**
Odperto marec–oktober: torek–nedelja od 10.00 do
18.00; zaprto: ob ponedeljkih in praznikih

www.pokmuz-ce.si

CELJSKE MUZEJSKE NOVICE

8. april 2020

ISSN 1855-8631

Izdajatelj: Muzej novejšje zgodovine Celje in
Pokrajinski muzej Celje

Odgovorna urednika:

dr. Tonček Kregar in Stane Rozman

Glavna urednica: dr. Marija Počivavšek

Uredniški odbor: dr. Tonček Kregar, dr. Marija
Počivavšek, Stane Rozman, Urška Repar, Nataša
Žmaher

Oblikovna zasnova:

Metka Vehovar Piano, Inspiro d.o.o.

Računalniški prelom: Počivavšek, d.o.o.

Lektoriranje: Špela Kregar

Naklada: 14.000

Tisk: Dikplast, Celje

Časopis Celjske muzejske novice je brezplačnik,
ki izhaja dvakrat letno in je namenjen seznanjanju
najširše javnosti z delom muzejev.

Foto: Ashia PMC

Vitraci Aleksandra Sušnika

Vitraj običajno pomeni okno, ki je sestavljeno iz več kosov barvnega stekla. Posamezne steklene elemente razmejujejo in hkrati povezujejo kovinske pregrade, ki sestavljajo oporni skelet. Na izdelavo vitrajev lahko gledamo kot na umetnost ali kot na obrt. Aleksander Sušnik nadaljuje z družinsko tradicijo izdelave vitrajev, ki jo je leta 1890 začel njegov praded v Spodnji Šiški v Ljubljani. Ukvarja se z izdelavo in restavriranjem svinčenih vitrajev in senčil za luči v Tiffany tehniki. Je četrta generacija v družini in še vedno uporablja orodja ter predloge svojih predhodnikov **J. R.**

Foto: Jolka Tatarski

Raziskovalci oranžne barve.

Več kot barve

Otroški muzej Hermanov brlog smo to pomlad obarvali z novo gostujočo interaktivno razstavo Več kot barve, ki so jo pripravili v celovškem muzeju Wissens. Wert. Welt. Na razstavi boste lahko poiskali različne povezave med barvami ter znanostjo, umetnostjo, družbo, zgodovino in vsakdanjim življenjem. Med samostojnim raziskovanjem boste na igriv način spoznali zapletene in na prvi pogled nerazumljive barvne izzive. Razstava je dostopna tudi angleško in nemško govorečim obiskovalcem, za slepe obiskovalce je na voljo katalog v brajici. Na Hermanovih ustvarjalnicah bomo spoznali barvno harmonijo, kontraste, medsebojno učinkovanje barv in še marsikaj. **J. T.**

Za domovino z rockom naprej

Rock ni samo glasbena zvrst, pač pa tudi kulturno-popularni fenomen, ki je v 70. letih svojega obstoja spremenil način skladanja, izvajanja in poslušanja glasbe. S svojim množičnim vplivom je premikal meje, osvobajal kulturne in socialne spone ter poskrbel, da se je zanj začela zanimati tudi politika, med tem ko ga je na svojo stran vse bolj vlekel kapitalizem. Vsekakor dovolj razlogov, da bomo tik pred poletjem v MnZC, skupaj z Rok muzejem Srbije, odprli razstavo, namenjeno razvoju in vplivu rock glasbe v Sloveniji in Srbiji ter deloma tudi bivši Jugoslaviji. Z rockom naprej! **S. W.**

Oblikovanje Ziga Valentič

Srednjeveško obzidje v Gubčevi ulici

Med arheološkimi raziskavami ob gradbenih delih, ki potekajo zaradi ureditve dela Gubčeve in Lilekove ulice, smo arheologi med drugim dokumentirali ostanke srednjeveškega obzidja. Najdba je bila pričakovana, vprašanje je bilo le, v kolikšni meri se je, po pričetku rušenja zaradi prenehanja funkcije leta 1785, ohranil spodnji del obzidja. Poleg tega smo dobili vpogled, koliko so bili ob gradnji obrambnega jarka, ki je potekal ob zunanji strani obzidja, poškodovani ostanki antične Celeie. **N. S.**

Foto: Nina Sovdat

Pogled na ohranjen del obzidja.

Anton Perko, slikar v službah prestola

Anton Perko (1833–1905), rojen v graščini Podgrad pri Vranskem, je bil mornariški častnik in slikar. Spremljal je slovito bitko pri Visu leta 1866 in jo ovekovečil z 12 prizori v znamenitem »Lissa-Albumu«. Leta 1875 je spremljal cesarja Franca Jožefa I. v Dalmacijo in dobil naziv komornega mornariškega slikarja. Kot tajnik prestolonaslednika Rudolfa in njegove žene Štefanije je bil upravitelj otoka Lokrum pri Dubrovniku in Hradčanov v Pragi. Leta 1896 se je preselil v Dubrovnik, kjer je 6. marca 1905 tudi umrl. **G. K.**

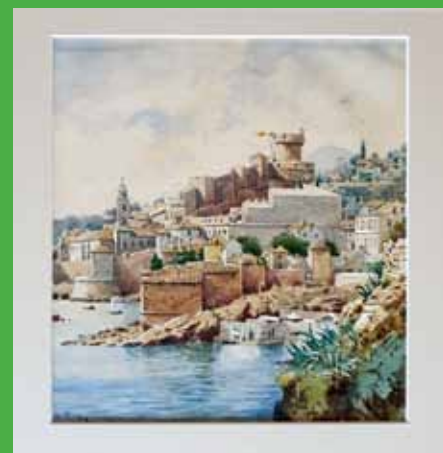

Foto: Nataša Zmajer

Anton Perko, Obzidano mesto na obali, akvarel, ni dat., sign. spodaj levo: A. Perko.

Foto: Josip Pelikan

Poroka pisatelja in politika Antona Novačana in Josipine Mahen v Vojniku, 1930.

Obrazi

Ljudje na fotografijah Josipa Pelikana so neponovljivi. Skupine, posamezniki, družine, različni obrazi, ujeti v času. Človeški obraz skozi zgodovino priča o spremembah razumevanja samega sebe in našega odnosa do sveta. Znani, manj znani, vsakdanji ljudje. Iz Celja in okolice. V ateljejskem prostoru, na ulici, v različnih pozah, v odločnosti ali zamaknenosti, mladosti in zrelosti. Pelikanovi obrazi so zgovorni in nič jih ne more spremeniti. Obrazom smo dali imena. Fotoatelje in galerija Pelikan, od 7. aprila 2020. **B. G. Z.**

Športna zapuščina Stanka Lorgerja

O Stanku Lorgerju verjetno ni potrebno izgubljati besed, saj je med Celjani zapisan z velikimi črkami, še posebej kadar je govora o športu. Atlet, rekorder, prvak, olimpijec, sodnik ... pa še kakšna asociacija bi se našla v zvezi z njegovim športnim delovanjem.

Ravno v tem času mineva šest let od njegove smrti in na nas so se obrnili njegovi svojci z željo, da njegova športna zapuščina ostane shranjena in dokumentirana v Muzeju novejših zgodovine Celje. Ob vzpostavitvi nove muzejske zbirke, namenjene športu, pa tudi z zbiranjem predmetov, fotografij, pričevanj in drugih dokumentov iz sveta celjskega športa, bo Lorgerjeva zapuščina, kot celovita športna zbirka, v njej dobila posebno mesto. Poleg športnih diplom, priznanj, fotografij, pokalov in medalj s tekmovanj širom sveta je v njegovi zbirki tudi portretni kip, ki ga je izdelal kipar Anton Herman za svojo zbirko, namenjeno slovenskim olimpijcem, med katerimi sta tudi Leon Štukelj in Miro Cerar. Ker je leto 2020 tudi olimpijsko leto, pa velja še posebej izpostaviti olimpijsko štafetno

baklo, ki jo je Stanko Lorger nosil del poti proti Sarajevu, kjer so bile leta 1984 zimske olimpijske igre. Zapuščina Stanka Lorgerja bo v muzeju na ogled v času olimpijskih iger v Tokiu.

SEBASTJAN WEBER

Olimpijska štafetna bakla, ki je leta 1984 potovala proti Sarajevu.

Nagrobnik škofa Gavdencija

V Pokrajinskem muzeju Celje hranimo zanimivo napisno ploščo, izdelano iz belega pohorskega marmorja. Ta je do leta 1896 služila kot oltarna miza v cerkvi sv. Pavla v Preboldu, kasneje pa je bila vzdana v severno steno taiste cerkve, kjer je ostala do leta 1998, ko je bila prepeljana v muzej.

Na vrhu plošče sta vklesana dva pava – prispodobi rajske blaženosti, obrnjena proti okroglemu znamenju, ki danes manjka. Pod njima je napis v verzih, ki pravi:

Glasno veseli se, zemlja, radujte se tla skoz vekove,
Ako pokojnika blago teló vase sprejmeš in s cvetjem
Venčáš pastirja dobrotnega, ko smo pod njim zadobili
Dober postave gospodnje podúk in glasno oznanilo.
Eno le prosim: če dal nam je take darove zaslužno,
Naj samó balzam in drugega nič pomazili svetnika!
Ti pa, o spomni se! Ti nam izmoli s prošnjó od Gospoda:
"In naj ne plane v to čredo rjoveči k nam lev, zver sovražna!"

EPISCOP[I]

Foto: Ortof Hart

Avstrijski cesarski red železne krone

V Pokrajinskem muzeju Celje smo novembra 2019 odprli razstavo z naslovom Čast in slava: odlikovanja, medalje, znaki in značke iz zbirk Pokrajinskega muzeja Celje. Med več kot 150 razstavljenimi eksponati si posebno mesto zasluži avstrijski cesarski red železne krone.

Foto: Nina Svoboda

Avstrijski cesarski red železne krone 3. stopnje z vojno dekoracijo in s prekrižanima mečema.

Prvotni red železne krone je ob kronanju za italijanskega kralja leta 1805 ustanovil francoski cesar Napoleon. Proti koncu Dunajskega kongresa, ki je določil nove meje od vojn izčrpane Evrope, si je avstrijsko cesarstvo priključilo Lombardsko-beneško kraljestvo. V počastitev dogodka je avstrijski cesar Franc I. leta 1815 obnovil odlikovanje. Podeljevalo se je za vojne in civilne zasluge, v teku 19. stoletja pa se je razvilo v eno najvišjih odlikovanj avstrijskega in pozneje avstro-ogrskega cesarstva. Odlikovanje ima obliko zlatega dvoglavega orla, ki ima na glavi krono. Pod orlom leži langobardska krona, nad orlovskima glavama pa je pripeta še rudolfinska krona. Na averzu je na modro emajliranem ščitu zlat monogram F. Na reverzu je v prav tako modrem emajliranem ščitu izpisana letnica 1815. Red je imel tri stopnje. Leta 1860 je bilo uvedeno vojno okrasje. V tem primeru je prejemnik na odlikovanju nosil dve zeleno emajlirani vejici na krilih dvoglavega orla. Konec leta 1916 so za zasluge na bojnem polju na trak pritrtili dva prekrižana meča. Tovrstno odlikovanje je prejel tudi Friderik Širca iz Žalca, v glasbenih krogih znan kot Risto Savin. **DAMIR ŽERIČ**

Iz napisa je moč razbrati, da gre za nagrobnik škofa Gavdencija. Sestavlja ga namreč osem vrstic, pri čemer prve črke vsake vrstice tvorijo njegovo ime, v zadnji vrstici pa je z velikimi črkami izpisano EPISCOPI (škof). Napis časti umrlega, kaže na njegov svetniški sloves in razkriva bogato duhovno življenje krščanske skupnosti v Celeji. Vsebinska, jezikovna podoba in oblika pisave kažejo na to, da je napis nastal v poznoantičnem obdobju, predvidoma med poznim 5. in prvo tretjino 6. stoletja. Glede na lokacijo najdbe je bil Gavdencij zagotovo eden od škofov v Celeji, kjer je bila že ob koncu 4. oz. v začetku 5. stoletja vzpostavljena škofija. Ta je delovala še vsaj v drugi polovici 6. stoletja, ko so se tako prebivalci mesta kot cerkev dokončno umaknili v varnejše kraje. **MAJA BAUSOVAC**

Emil Oražem

Izdelovanje muzejskih kopij kot svojevrstna umetnost

Za uspešno delovanje muzejev je treba opraviti marsikatero pomembno delo, katerega avtor pa večkrat ni prav veliko na očeh javnosti, včasih morda tudi nekoliko prezrt. Nadvse pomembne stvaritve, ki jih lahko občudujejo obiskovalci muzeja, v svoji delavnici na Muzejskem trgu tako »neviden« že nekaj desetletij pripravlja Emil Oražem, človek treh poklicev v Pokrajinskem muzeju Celje. Je namreč tehnolog keramike, industrijski oblikovalec in muzejski restavrator. Če se malo pošalimo, bi lahko rekli, da takšnih (profilov) danes ne delajo več.

Že več desetletij izdelujete kopije najrazličnejših zgodovinskih najdb. Kaj pravzaprav to pomeni in zakaj je treba izdelovati kopije?

Želja je, da bi zanimiv in pomemben predmet bil na vpogled kar se da velikemu krogu ljudi, v kar največ krajih, original pa zaradi neprimernega rokovanja ne bi bil ogrožen. To je razlog, da se je v muzealstvu razvila in razširila nova smer izdelovanje muzejskih kopij in replik, ki natančno posnemajo obliko in lastnosti originalov.

Kakšni so bili začetki vašega dela na področju, ki se mu v celjskem pokrajinskem muzeju posvečate že več desetletij?

Že v času šolanja v Ljubljani sem kot zunanji sodelavec oddelka za arheologijo Filozofske fakultete izdeloval rekonstrukcije srednjeveške keramike in pečnic. Kot keramični tehnolog in slikar sem bil zaposlen v tovarni fine keramike. Leta 1981 sem na pobudo dr. Bregantove (s Filozofske fakultete v Ljubljani) odšel v Celje in sprejel delo muzejskega restavratorja. Začel sem z rekonstrukcijami keramike, ki so je bili polni muzejski depoji, izziv sem našel tudi v rekonstrukcijah stekla, konzerviranju lesa in kovine.

Foto: PMC

Katerih projektov ste se v muzeju najprej lotevali, ko gre za izdelovanje kopij, in kako se je ta stroka kasneje razvijala?

Prve kopije v Pokrajinskem muzeju Celje sem izdeloval sprva v posebnem mavcu in keramiki, za prodajo v muzejski trgovini. Nato so sledile kopije rimskih arheoloških – antičnih kamnov. Kmalu pa so novi trendi v muzealstvu zahtevali tudi nove projekte. Z razstavo »Dotikajte se predmetov, prosim« je potreba po muzejskih kopijah za potrebe slepih in slabovidnih dobila nov in širši razmah. Ker slepi gledajo z rokami, otipavanjem, so morale biti kopije čim bolj avtentične, iz enakih materialov in teže, kar mi je pomenilo še večji izziv. Postal sem »kopist« muzejskih artefaktov, vse do sedaj, ko vmesni čas zapolnim še z izdelavo keramičnih replik za muzejski trgovini.

Kakšna je tehnologija vašega dela, kakšne zahteve in načela je treba upoštevati? Na kakšen način sodelujete s kustosi?

Pri svojem delu si pomagam z znanjem svojih treh poklicev. Muzejski kustosi hranijo v svojih zbirkah predmete iz različnih zgodovinskih obdobj in vsak ima specifične želje. Tem želim kar najbolj ustreči, paziti pa moram, da pri svojem delu ne poškodujem nenadomestljivega originala. Še posebej so občutljivi železni predmeti iz prazgodovine. Te je nujno potrebno predhodno »pozdraviti«. Stabilizirati, utrditi, zaščititi in šele potem, če dopuščajo, izdelati verno kopijo. Uspešno sodelovanje s kustosi muzeja mi nudi še posebno zadovoljstvo.

Kaj vas je navdušilo za to delo in kaj vas pri njem najbolj veseli?

Moje delo je ustvarjalno, polno izzivov, no, včasih je treba tudi improvizirati. So pa na koncu kopije trenutki zmage, ko ti vnovič uspe. Vsaka dobro uspela kopija pomeni navdušenje za nov izziv.

Ali ste na kakšno kopijo še posebej ponosni?

Naj izpostavim izdelavo šestih kamnitih plastik iz kapele žalostne matere božje, v cerkvi Sv. Daniela (opatijska cerkev), ki sedaj krasijo razstavo Grofje Celjski v Knežjem dvoru. Neobičajno delo ni potekalo v prostorih restavratorskih delavnic, temveč visoko na delovnem odru, pod stropom kapele. Poseben izziv je bila leta 2002 tudi rekonstrukcija in odvzem vzorcev kostnega materiala iz lobanj Celjskih za genetsko analizo (DNK). **N. Ž.**

»Največji in najlepši restavratorski laboratorij v nekdanji državi sem počasi opremljal s sodobnimi naprednimi instrumenti in tehnologijo, ki so nam jo mnogi zavidali. Vedno sem iskal izzive, se lotil obnove in restavriranja dvornih lestencev, pozlačenih okvirjev, slik in ogledal, pa tudi muzejskega orožja, kar mi je bilo kot nekdanjemu častniku še posebej v veselje«.

Alma M. Karlin gre na Dunaj

»Vrhunski dogodek tudi v zunanji, ne le v kulturni politiki« in »vrhunski dosežek za slovensko muzejsko stroko« sta ocenili dobrih poznavalcev. V sklopu Leta sosedskega dialoga Slovenija – Avstrija 2019–2020 pripravljata Pokrajinski muzej Celje (PMC) in Weltmuseum Wien razstavo o pisateljici in svetovni popotnici Almi M. Karlin, ki bo odprta na Dunaju junija letos.

Znamenita Celjanka se torej vrača na Dunaj, kjer je bila v prvi polovici tridesetih let prejšnjega stoletja izjemno prepoznavna in priljubljena. Po vrnitvi s potovanja okrog sveta (1919–1927), ki jo umešča med največje popotnike vseh časov, in po izidu potopisov je bila Karlinova zvezda številnih evropskih prestolnic. Čeprav

so se čudili njeni drobni pojavi, so ji pripisovali neznansko življenjsko energijo, brezpogojno osredotočenost na cilj, neverjetno željo po spoznavanju sveta.

Razstava, ki jo pripravljata kustosinja PMC Barbara Trnovec (na sredini) in njen dunajski kolega iz muzeja Weltmuseum Wien mag. Reinhard Blumauer (desno od nje), nastaja v sodelovanju s Kunsthistorisches Museumom, enim najuglednejših evropskih muzejev. Pogodbo o sodelovanju so sredi decembra lani na Dunaju podpisali Barbara Koželj Podlogar, kulturna atašejka RS na Dunaju (skrajno levo), Stane Rozman, direktor Pokrajinskega muzeja Celje (desno od nje), in dr. Christian Schicklgruber, direktor muzeja Weltmuseum Wien (skrajno desno). Razstavo bo pospremil izid bogato dopolnjene druge izdaje monografije Kolumbova hči v slovenskem, nemškem in angleškem jeziku. **BARBARA TRNOVEC**

Foto: osebni arhiv ET

»Vrhunski dogodek tudi v zunanji, ne le v kulturni politiki.«

Glasba na pozna meja

Raziskovanje popularne kulture je postalo pomembno raziskovalno polje MnZC. V letu 2020 smo se tako odločili še posebej izpostaviti pomemben segment popularne kulture, tj. rock glasbo.

Ker so njene korenine v Sloveniji vezane na bivšo skupno državo, smo k so-

Foto: Zbirka Urbano

Kameleoni so bili prva slovenska in jugoslovanska skupina, ki je poleg rock glasbe širila tudi ostale zahodne ideje, ki so takratni mladini osvobajale telo in duha.

delovanju povabili tudi Rok muzej iz Srbije, ki hrani pomemben opus dokumentacije in inštrumentov srbskih glasbenikov. Rock glasbeniki bivše skupne države Jugoslavije so neposredno vplivali drug na drugega, zato je rock glasbo v Sloveniji skoraj nemogoče raziskovati omejeno zgolj na en prostor. Bivši jugoslovanski prostor je bil namreč tudi medkulturno in medjezikovno stičišče, ki je hote ali nehote vplival na glasbeno ustvarjalnost. Rock glasba je imela in še vedno ima vpliv tudi na druge podkulture, ki so soodvisno z razvojem rocka oblikovale svojo držo in ugled v družbi. Rock, kot glasbena podzvrst, je zato pomemben del človekove dediščine po letu 1950 in še danes eden najbolj pogostih umetniških izrazov človekove ustvarjalnosti, druženja, zabave in upora. Razstava z naslovom »Za domovino z rockom naprej« bo pokazala na paralele med slovensko in srbsko rock sceno ter predstavila glavne akterje obeh. Ob tem pa, z nostalgijo, pokazala na pomembne trenutke, ko je rock glasba s svojo nadnacionalno držo podirala politične, nacionalne in kulturne meje.

SEBASTJAN WEBER

Pogled od zunaj Atraktivna zgodba za obiskovalce

Pred dobrim desetletjem sva se z ženo odločila, da peljeva otroka z vlakom na izlet v Celje. Osrednji cilj naše ekspedicije je bil Hermanov brlog, prav poseben muzej za otroke, ki je slovel daleč onkraj meja knežjega mesta.

Bili smo navdušeni. Herman Lisjak je potem vsako leto s prikupno razglednico sinovoma voščil rojstni dan. Na muzej kot razgibano in mnogostransko institucijo pa sem postal pozoren predvsem v zadnjih letih, ko je njegovo vodenje prevzel dr. Tone Kregar. Prijazno in zavzeto je gostil pogovore o knjigah, ki smo jih izdajali pri Beletrini, ne nazadnje pa sem lahko pri njem pred kratkim

Foto: Andraž Purg – GrupA

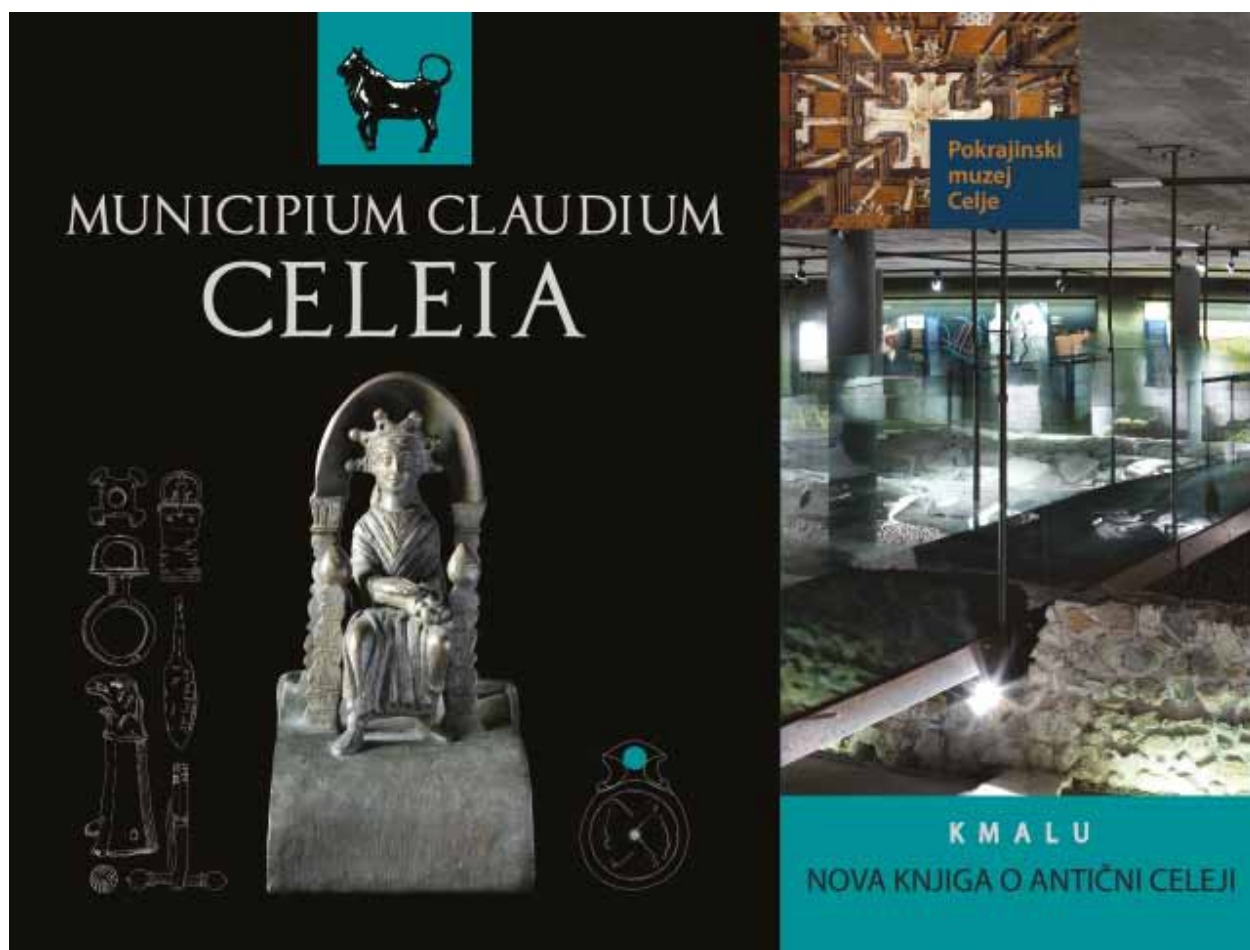
Pisatelj, urednik in direktor založbe Beletrina.

predstavil tudi svoj roman Slepac. Njegovo gostoljubje mi je vedno veliko pomenilo tudi zato, ker v muzejsko okolje ni puspil kogarkoli, vedno je skrbno bdel nad kvaliteto programa in tako diskretno vzgajal svojo publiko in dodatno profiliral njena pričakovanja. Tone ni le karizmatičen in izviren glasbenik, pa tudi ne običajen zgodovinar, ki je po letih strokovnega dela zasedel direktorsko mesto. Je eminentni predstavnik celjske historiografske šole, ki je v marsičem spremenila pogled na zgodovino pri nas in v njeno prezentacijo vnesla novo dinamiko. Muzej novejšje zgodovine Celje je zato danes ne le mednarodno referenčna institucija, ampak tudi atraktivna zgodba za obiskovalce od blizu in daleč, njene razstave pa so dostopne tudi ranljivim skupinam, kar mi kot invalidu z nekaj odstotki vida še posebej veliko pomeni. **MITJA ČANDER**

Pokrajinski
muzej Celje

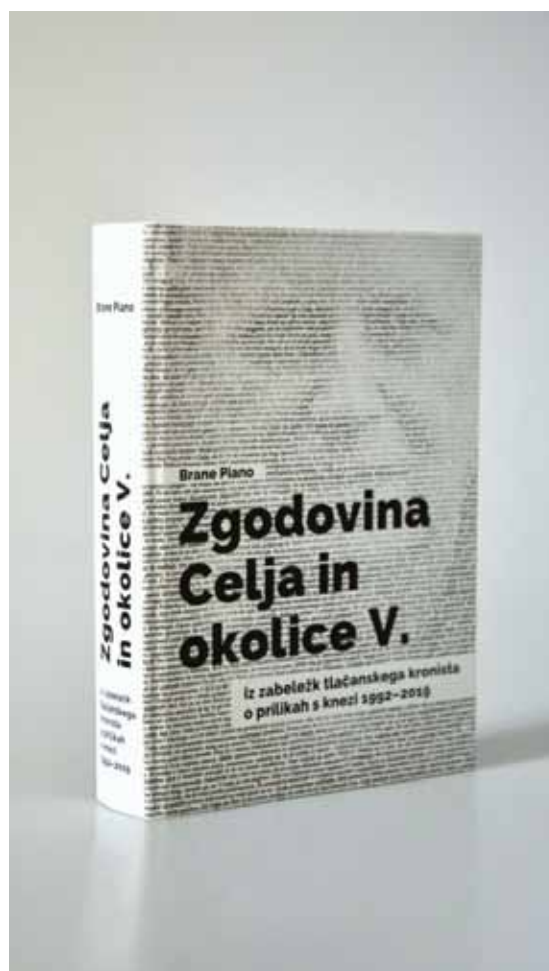
Muzejski trg 1,
Celje

Trg Celjskih
knezov 8,
Celje

Muzej novejšje
zgodovine Celje

Prešernova ul. 17,
Celje

In zato knjiga, ki jo držimo v rokah, premore svojo težo. Takšno in drugačno. V njej je zbranih skoraj 600 kolumn, ki obravnavajo najrazličnejše (ne)zgone bivanjskega vsakdana na širšem celjskem področju, vse od Šaleške in Savinjske doline do Kozjanskega in Obsotelja, zlasti v obeh največjih mestih Celju in Velenju. Beseda torej teče o naših časih in o naših krajih, o nas samih, v dobrem in slabem.

(iz uvodnika dr. Toneta Kregarja)

Avtor: Brane Piano

Naslov: Zgodovina Celja in okolice V.
iz zabeležk tlačanskega kronista o
prilikah s knezi 1992–2019

Dodatek: izčrpno biografsko kazalo

Obseg: 718 strani

Cena: 17 EUR

Kje: Trgovina MnZC

Zvedavi pogledi malčkov iz Vrtca Tončke Čečeve na Celjski strop.

Herman Lisjak se najbolje počuti v družbi najmlajših.

Japonski veleposlanik, nj. eksc. Masaharu Yoshida, na odprtju razstave Azija me je povsem uročila.

Sebastjan Weber, kustos MnZC, je za odmevne razstavne dogodke v zadnjih letih prejel priznanje celjske zvezde.

Zimska idila v prazničnem decembru.

Jani Kovačič in njegov Orfej iz pekla.

Mag. Rolanda Fugger Germadnik, prejemnica priznanja celjske zvezde za življenjsko delo.

Kolektiv PMC na obisku v rudniku živega srebra Antonijev rov v Idriji.

Nagradno vprašanje:

Sloves pisateljice in svetovne popotnice Alme M. Karlin je segel daleč preko meja njene domovine. Kdaj je to bilo in zaradi česa je bila deležna občudovanja?

Odgovor

Ime in priimek

Naslov

Odgovore pošljite do ponedeljka, 11. maja 2020, na naslov Pokrajinski muzej Celje, Trg Celjskih knezov 8, 3000 Celje, s pripisom »Nagradno vprašanje«. Tri izmed pravih odgovorov bomo nagradili z darilom iz naše muzejske trgovine in z dvema brezplačnima vstopnicama. Nagrajenci bodo obveščeni po pošti. Osebnostne podatke nagrajencev bomo uporabili izključno za namen obveščanja o nagradni igri.

Nagrajenci iz prejšnje številke so: **Jožica Cokan, Tereza Koštomaj in Nik Pogorevc Petelin**, vsi iz Celja. Nagrade vas čakajo v muzejski trgovini Muzeja novejšje zgodovine Celje.